

Asia: VN/35084/2025

## **Kuuleminen alueellisen matkailijaveron toteuttamisesta**

### **Yleisiä näkemyksiä matkailijaverosta**

**Miten suhtaudut alueellisen matkailijaveron käyttöönottoon? Jos kunnilla olisi mahdollisuus ottaa käyttöön alueellinen matkailijavero, näkisitkö veron ajankohtaisena ja edistettävänä toimenpiteenä?**

Kolarin kunta kannattaa matkailijaveron käyttöönottoa alueellisena kokeiluna, mutta kokonaisuus vaatii riittävän perusteellista selvitystä ja pilotointia.

Kolarin kunta on 4000 asukkaan kuntakokoaan huomattavasti suurempi Tunturi-Lapin matkailullinen toimija. Kolarissa, Ylläksen kansainvälisessä matkailukeskuksessa, vierailee vuositasolla noin miljoona yöpyjää. Kolarin kunnan alueella miljoona vierailijaa saa aikaan kasvua ja elinvoimaa, mutta luo osaltaan myös haasteita julkisen sektorin toiminnalle, infrastruktuurille, palveluille sekä saavutettavuudelle. Kunta on pinta-alaltaan laaja ja täten myös etäisyydet eri kohteiden välillä ovat huomattavia. Kunnassa on kasvupaineita matkailuelinkeinon kasvaessa niin positiivisesti kuin myös kasvun varjopuolten osalta. Matkailijavero, tai näkisimme sitä käsiteltävän mieluummin matkailijamaksuna, voisi tuoda kunnalle lisäresurssia mahdollistaa elinkeinon kasvun kestävästi yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa.

Jos kunnalla olisi mahdollisuus ottaa vero käyttöön, voisi se auttaa kuntaa vastaamaan matkailun haasteisiin, oheisvaikutuksiin sekä varmistamaan matkailun kasvun toteutuvan kestävästi kehityksen periaatteiden mukaisesti ja ennen kaikkea lisätä matkailun sosiaalista hyväksyttävyyttä.

**Mitä hyötyjä ja haittoja tällaisesta verosta olisi? Entä mitä mahdollisia ongelmia matkailijaveroon voisi liittyä?**

Matkailijaveron käyttöönotto hyödyttäisi aluetta sekä kuntaa kattamaan erityisesti matkailusta koituvia investointikustannuksia. Esimerkkinä erityisesti matkailua palvelevien reitteihin liittyvän infrastruktuurin kestäväyttäminen ja kehittäminen sekä muun elinkeinon liittyvän infrastruktuurin ylläpito. Matkailijaveron avulla voitaisiin myös edistää matkailun sosiaalista hyväksyttävyyttä muun muassa paikallisten asukkaiden keskuudessa. Palveluiden kehittämisestä hyötyvät sekä matkailijat että kuntalaiset.

Ongelmat voivat liittyä veron negatiiviseen mielikuvaan sekä sen keräämiseen liittyviin haasteisiin. Tämän vuoksi asian viestintään tulee kiinnittää erityistä huomiota ja miettiä vero –sanalle

vaihtoehtoa. On myös pidettävä huolta, ettei keräämisestä, maksamisesta tai vastaanottamisesta koidu liikaa kuluja tai siitä tule hallinnollisesti liian raskas. Maksulla kerättyjen tulojen käytön on oltava läpinäkyvää ja prosessista pidettävä huolta niin uskottavuuden, luotettavuuden kuin toiminnan jatkuvuuden vuoksi.

### **Miten suhtaudut veron kokeiluluonteiseen? Miten ja millä tavoin kokeilu olisi toteutettavissa? Mitä veron kokeilulla haluttaisiin saavuttaa?**

Kokeilun tarve on ymmärrettävää kokonaisprosessin valuvikojen paikallistamiseen sekä prosessin roolien selkeyttämiseen. Asian edistämiseksi olisi suotavaa mahdollistaa pilotointi, missä seurattaisiin ja mallinnettaisiin myös mahdollisuus veron kerääjille kohdistuvaan hallinnolliseen korvaukseen. Kokeiluprosessin työryhmään olisi hyvä osallistaa matkailukuntien edustajia, kun lainsäädäntöä laaditaan.

Kolarin kunta ilmaisee halukkuutensa toimia pilottikuntana matkailijaveron kokeilussa. Matkailu (kotimainen ja ulkomainen) on kunnalle merkittävä elinkeino.

## **Veron tavoite ja suuruus**

### **Minkälaisia tavoitteita matkailijaverolla olisi? Miksi matkailijavero otettaisiin käyttöön kunnassa ja mitä sillä haluttaisiin saavuttaa?**

Tavoitteena olisi lisätä matkailuelinkeinon sosiaalista hyväksyntää ja mahdollistaa elinkeinon sekä alueen kestävä kasvua. Lisäksi tavoitteena olisi kohdentaa kerättävä verotulo matkailualueen infrastruktuuriin: ulkoilureitteihin, niiden kestäväyttämiseen ja ylläpitoon (Kolarissa on noin 1000 kilometriä eri lajien mukaisia reittejä), alueen sisäisen liikkumisen kehittämiseen ja niin edelleen. On huomattava, että palveluiden ja infran kehittäminen hyödyttää myös paikallisia asukkaita sekä lisää alueen elinvoimaa ja kasvun mahdollisuuksia.

Matkailu on merkittävä elinkeino kunnassa, minkä vuoksi sen kehittymistä ja kestävä kasvua halutaan edistää ennakkoluulottomasti ja monipuolisin keinoin.

### **Mitä kestävän matkailun tavoitteella tarkoitetaan ja miten matkailijaverolla edistettäisiin tätä tavoitetta?**

Kestävä matkailu on matkailua, joka huomioi nykyiset ja tulevat taloudelliset, sosio-kulttuuriset ja ympäristölliset vaikutukset siten, että matkailijoiden, matkailuyritysten, matkailukohteiden, ympäristön ja paikallisväestön tarpeet on huomioitu nyt ja tulevaisuudessa.

### **Minkä suuruinen matkailijavero olisi perusteltu?**

Kun matkailijavero kohdennetaan matkailumajoituksen hintaan, niin se voisi olla 3-5 %. Veron suuruus tarkentuu kokeilun aikana sen tulosten perusteella.

## **Veron soveltamisala**

### **Mihin majoitusmuotoihin veron tulisi kohdistua? Entä mihin sen ei tulisi kohdistua?**

Vero tulisi koskea kaikkia majoitusmuotoja, kokonaisuus selventyisi kokeilun aikana. Vapaa-ajanmatkailija sekä työmatkailija tulisi voida erottaa toisistaan. Näin työmatkamajoittaja ei mahdollisesti olisi veron piirissä. Erilaisten yhdistysten harjoittama majoitustoiminta tulisi kokeilussa arvioida erikseen.

## Veron alueellinen soveltaminen

### **Tulisiko vero olla mahdollista ottaa käyttöön alueellisesti yksittäisissä kunnissa?**

Veron käyttöönotosta sekä siitä luopumisesta tulee voida päättää kunnassa. Veron käyttökohteet tulee olla kunnan päätettävissä ja perustua yhteisesti hyväksyttyyn suunnitelmaan.

### **Tulisiko veroa olla mahdollista soveltaa vain osaan kunnan alueista (esimerkiksi vain keskusta-alueella)?**

Kolarin kunta on maaseutukunta, jossa sijaitsee Ylläksen kansainvälinen matkailukeskus. Keskusten matkailijavirrat säteilevät osittain myös kunnan muihin osiin. Tasapuolisuuden sekä kokonaisuuden edistämiseksi veron soveltaminen vain osiin alueista ei ole tarkoituksenmukaista.

### **Tulisiko veroa olla mahdollista soveltaa vain osan aikaa vuodesta kuten sesonkiaikoina?**

Asia tulisi olla kunnan päätettävissä. Tosiasiallisesti ympärivuotisen matkailun kehittäminen vaatii vielä toimijaverkostolta erillisiä ponnisteluja, joten myös veron harkinnanvaraisuus voisi tulla tarpeelliseksi esimerkiksi niin sanotun sulanmaanajan matkailuaikana.

### **Missä määrin kunnille tulisi jättää mahdollisuuksia valita veron soveltamiseen liittyviä yksityiskohtia? Esimerkiksi alueellinen soveltuminen, erityyppisiin majoituksiin kohdistuminen, ajallinen soveltuminen ja eri verotasot.**

Pilotoinnin, verokokeilun, aikana asiaa tulisi selvittää.

Veron osalta selkeintä olisi määrätä siitä lainsäädännöllä. Veron käyttöönotto, käyttökohteet, suuruus, ja sovellettava ajanjakso tulisivat olla kunnan päätettävissä.

## Verotuotto

### **Voit esittää tässä näkemyksiä verotulojen käytöstä ja kohdistamisesta kunnille.**

Verotulon käytöstä ja sen kohdistamisen yksityiskohdista tulisi kunnalla olla laaja harkintavalta, koska kunta tuntee parhaiten oman alueensa kestävä kehittämisen tarpeet.

Verotulon käyttökohteet voitaisiin esittää kunnan talousarviomenettelyssä, jolloin sen käyttöä voidaan myös läpinäkyvästi seurata ja tarvittaessa raportoida. Kokonaisuutta voisi suunnitella esimerkiksi työryhmä, joka koostuisi kullekin veromenettelyn käyttöönottavalle kunnalle sopivista tahoista. Työryhmän kautta verotulojen käytöstä menisi esitys päätöksentekoon ja sitä kautta talousarviomenettelyyn. Pääsääntöisesti verotulot tulisi kohdentaa kerättävälle alueelle. Kokonaisuudesta hyötyvät myös paikalliset asukkaat sekä sen voi olettaa myös lisäävän alueen elinvoimaa alueen kehittyessä niin infrastruktuurin kuin palveluiden osalta.

## Verovelvolliset, verotusmenettely ja veronkanto

### **Voit esittää tässä näkemyksiä verovelvollisuudesta, verotusmenettelystä ja veron keräämisen toteutuksesta.**

Verovelvollisia olisivat kaupalliset majoituspalveluita tarjoavat toimijat. ALV-verokäsittelyn tapainen menettely voisi olla toimiva ratkaisu. Kokonaisuuden selvittämisessä varsinaisen veron kerääjän huomioiminen on tärkeää. Kokeilu, pilotointi, voisi tuoda tähän prosessiin vastauksia.

## Alueellisen matkailijaveron taloudelliset vaikutukset

### Minkälainen merkitys matkailulla on kunnille?

Matkailu on tällä hetkellä Kolarin kunnan merkittävin elinkeino. Kolarin kunnan välitön matkailutulo oli vuonna 2024 yhteensä 99,6 M€, mikä on kaikkien toimialojen liikevaihdosta noin 53 %. Matkailutulosta majoitus- ja ravitsemustoiminnan osuus oli 56 M€. Liitteenä Visitory Oy:n tekemä tutkimus Kolarin kunnan Matkailun tulo- ja työllisyysvaikutukset 2024.

### Miten matkailijavero vaikuttaisi kunnan matkailumääriin ja vetovoimaan?

Oletus on, että vaikutus olisi neutraali tai jopa positiivinen. Vastuullinen viestintä, vastuullinen matkailukohde ja toiminta ovat arvoja, joita alueen kohderyhmä tutkitusti myös arvostaa. On tärkeää huolehtia, kuinka asiasta viestitään.

Verotulon käyttökohteiden on oltava verraten selkeät, minkä vuoksi kokonaisuuden voidaan olettaa lisäävän myös elinkeinon sosiaalista hyväksyntää. Matkailija kokee olevansa lämpimästi tervetullut sekä jättävänsä aidosti, läpinäkyvästi, alueelle myös veron muodossa rahaa alueella hyödynnettäväksi. Kokonaisuus tukee kestävästä kehitystä erityisesti sosiaalisen kestävyys kautta, mikä kertaantuu taloudelliseen kestävyys elinkeinon saadessa uusia kasvun ja kehittymisen mahdollisuuksia hallitummin.

### Miten arvioit matkailijaveron vaikuttavan alueen yrityksiin ja asukkaisiin?

Yrityksille veronperintä mahdollisesti aiheuttaa lisätyötä, joten on pyrittävä turhan byrokratian välttämiseen. On myös huomioitava mahdollisen veronperinnän käyttöönoton ajankohta, jottei muun muassa hinnastoja jouduta tekemään moneen kertaan. Asukkaiden kannalta veron voisi katsoa olevan myönteinen asia.

### Miten näet vaikutusten riippuvan siitä, ottavatko lähialueen kunnat matkailijaveron käyttöön ja minkälaisena?

Matkailukohteiden vetovoimatekijät ovat olemassa verolla tai ilman. Asiakaskunta on yhä vastuullisempaa ja ympäristötietoisempaa. Prosessin läpinäkyvyys, varojen käyttö aidosti alueella sen edelleen kehittämiseen, voisi olettaa olevan lisäarvo. Tämä osaltaan myös vahvistaa matkustuspäätöstä alueelle, joka kerää veroja avoimesti ja hyödyntää niitä alueella tehokkaasti sen kehittämiseksi.

### Miten arvioit matkailijaveron suhdetta muihin matkailuun tai majoitustoimintaan kohdistuviin veroihin?

Matkailuala on jo ALV:n kautta korkeasti verotettu toimiala. Tämän vuoksi vero ei saisi olla liian suuri eikä siitä aiheutua kerääjälle (yritys), suorittajalle (asiakas) tai vastaanottajalle (kunta) liiallista hallinnollista taakkaa. Kokonaisuuden tulee toimia sujuvasti, läpinäkyvästi ja riittävällä suoritenopeudella.

## Muut huomiot

**Mitä muita näkökohtia alueellisen matkailijaveron valmistelussa tulisi huomioida? Miten muuten haluat kommentoida matkailijaveron valmistelua?**

Kolarin kunta voisi olla yksi verokokeilussa aloittava pilottikunta.

**Mahdollinen kirjallinen lausunto sekä liitteet**

**Voit lisätä mahdollisen erillisen kirjallisen lausunnon aiheesta.**

-

**Voit jättää kommentit lausuntoon myös liitteenä**

[matkailun-tulo-ja-työllisyysvaikutukset-2024-yhteenveto-aluekohtaiset-tulokset-kolari-2024.pdf](#)

Vehkaoja Markku  
Kolarin kunta